

Leges Posteriores Priores Contrarias Abrogant

(នៅពេលបទប្បញ្ញត្តិនៃច្បាប់កើតក្រោយ ផ្ទុយនឹងបទប្បញ្ញត្តិច្បាប់មុននោះ បទប្បញ្ញត្តិនៃច្បាប់មុនត្រូវបាន ចាត់ទុកថាត្រូវបានលុបចោល)

ប្រភព៖ Herbert Broom, Selection of Legal Maxims, 1874, ទំព័រ ២៦-៣៤។

សភាដែលជាស្ថាប័នមានអំណាចកំពូលរបស់រដ្ឋ អាចផ្លាស់ប្តូរ កែប្រែ និងនិរាករណ៍នូវច្បាប់ដែល នៅជាធរមានបាន ដោយអនុវត្តឱ្យស្របទៅនឹងអំណាចដែលខ្លួនមាន ។ ការអះអាងថាសភាណាមួយ អាច ចងជាភាគពួកចូលរួមសភាកើតក្រោយ តាមរយៈបទប្បញ្ញត្តិរបស់ខ្លួន នឹងផ្ទុយនឹងសេចក្តីថ្លែងខាងលើ។ អា ស្រ័យហេតុនេះ ប្រសិនបើ ច្បាប់សភាមានខ្វែងខ្វាច៖ « ការលុបចោលច្បាប់ណាមួយ ដោយព្រះមហាក្សត្រ តាមរយៈអំណាចរបស់សភា ក្នុងអំឡុងពេល ៧ឆ្នាំ (ចាប់ពីថ្ងៃដែលច្បាប់នោះបានចូលជាធរមាន) គឺជាទង្វើ មិនស្របច្បាប់ » ។ តាមបច្ចេកទេសច្បាប់ គេឲ្យឈ្មោះខនេះថា “ខបដិសេធ” (*clausula derogatoria*) ដែលជាទូទៅខនេះនឹងត្រូវមោឃភាព ហើយច្បាប់ក៏អាចត្រូវបានលុបចោលផងដែរ ក្នុងរយៈពេល ៧ឆ្នាំ ។¹ គោលការណ៍នេះ ហាក់មានតម្លៃជាសកល ហើយចូរចងចាំថា ពាក់ព័ន្ធនឹងសភាខ្លួនឯង ច្បាប់អាចត្រូវបាន ផ្លាស់ប្តូរ ធ្វើវិសោធនកម្ម ឬលុបចោល ក្នុងពេលតែមួយដោយសភា ដោយសារ ច្បាប់ ឬ ទំនៀមទម្លាប់ (*usage*)ណាមួយដែលផ្ទុយពីនេះ ។²

ដូចនេះគោលការណ៍ “ច្បាប់ចាស់ នឹងជំនួសដោយច្បាប់ដែលកើតនៅពេលក្រោយ” គឺជាវិធាន បឋម និងចាំបាច់ ។³ សភា ត្រូវបង្ហាញចេតនារបស់ខ្លួន ក្នុងការលុបចោលនូវច្បាប់ចាស់ ដោយចែងយ៉ាង ច្បាស់លាស់ ហើយមិនត្រូវទុកនូវការទាញសន្និដ្ឋានចេញពីច្បាប់ក្រោយទេ ។⁴ ច្បាប់ថ្មី (ក្រោយ) អាចរំលាយ ច្បាប់ចាស់ (ថ្មី)បាន លុះត្រាតែច្បាប់ថ្មីនិយាយអំពីភាពខ្វះខាតនៃច្បាប់មុន ឬបទប្បញ្ញត្តិរបស់ច្បាប់ទាំងពីរ មានភាពមិនច្បាស់លាស់ ។ ក្នុងករណី នេះ ច្បាប់មុននឹងត្រូវបានកែ ឬលុបដោយប្រយោល ។⁵ បន្ថែមពីលើ នេះ ការលុបដោយប្រយោល (Implied) ចំពោះច្បាប់មួយ មិនមែនជារឿងដែលគេសាទរឃុំឆ្មារឡើយ ដោយសារថា នេះគឺជាមធ្យោបាយលុបចោលច្បាប់ដោយស្ងាត់ៗ (Tacit Reproach) ដែលសភាមិនបាន

¹ Bac. Max., reg.19.
² 13 & 14 Vict. C. 21, s. 1.
³ See Mackeld. Civ.L 6.
⁴ See Phipson V. Harvett, 1 Cr., M. & R. 473; Judgm., Reg. V. St. Edmund’s, Salisbury, 2 Q. B. 84 (42 E. C. L. R.).
⁵ Gr. & Rud. of Law 190 ; arg. Reg. v. Mayor of London, 13 Q. B. 1 (66 E. C. L. R.) ; 19 Vin. Abr. 525, " Statutes," (E. 6), pi. 132. See per Lord Kenyon, C. J., Williams v. Pritchard, 4 T. R. 2, 4; Ablert w. Pritchard, L. R. 1 C. P. 210 ; Rix V. Borton, 12 A. & E. 470 (40 E. C. L. R.) ; Dakins v. Seaman, 9 M. & W. 777.

ដឹង មិនបានខ្លួន ហើយធ្វើឲ្យច្បាប់ដែលមិនច្បាស់ និងមិនស្របគ្នានឹងច្បាប់ផ្សេងទៀត⁶ ត្រូវលុបចោល ដោយឯកឯង ព្រមទាំងផ្ទុយពីឧត្តមគតិ (Wisdom) របស់សភាមុន ។⁷

ការលុបចោលច្បាប់មួយ គឺជាការដែល ច្បាប់កើតក្រោយ លុបចោលច្បាប់មុន ។ ក៏ប៉ុន្តែ ច្បាប់ ក្រោយដែលសភាបានបង្កើត ក្នុងន័យវិជ្ជមាន អាចចែងអំពីទោសព្រហ្មទណ្ឌថ្មី និងបង្កើតនូវនីតិវិធីថ្មី ដោយមិនចាំបាច់ប្រើពាក្យពេចន៍បដិសេធ (negative words)⁹ ដើម្បីលុបនីតិវិធី និងទោស ក្នុងច្បាប់មុន។ ច្បាប់វិជ្ជមាន (នៅជាធរមាន) ក៏អាចបង្កើតសិទ្ធិថ្មី បំផ្លាញសិទ្ធិក្នុងច្បាប់ចាស់បាន លុះត្រាតែមានចេតនា របស់សភាជាក់លាក់ ដែលបង្ហាញថា សិទ្ធិទាំងពីរ មិនគួរកើតមានរួមគ្នា ។¹⁰ ដើម្បីលុបចោលនូវច្បាប់ ចាស់ ដែលនៅជាធរមាន ច្បាប់ថ្មី ត្រូវតែចែងឲ្យជាក់លាក់ នូវពាក្យពេចន៍ដែលលុបចោល¹¹ ឬ ត្រូវចែង ប្រឆាំង ឬមិនស្របជាមួយនឹងបទប្បញ្ញត្តិនៃច្បាប់មុន ដែលនឹងត្រូវលុបចោល ឬយ៉ាងហោចណាស់ត្រូវតែ មានចែងបង្ហាញចេតនាអ្នកធ្វើច្បាប់ក្រោយ ក្នុងការលុបចោលច្បាប់មុន ។¹² ក៏ប៉ុន្តែ ច្បាប់មិនអនុញ្ញាតឱ្យ មានការដកចេញ ឬ កែប្រែខ្លីមសារ តាមរយៈការបកស្រាយពាក្យទូទៅ នៃច្បាប់ជាក់លាក់ណាមួយ ដោយ ពាក្យនោះ នៅតែមានខ្លីមសារសមស្របដែល ទោះបីជាមិនមានការកែប្រែនេះក្តី ។¹³

⁶Vin. Abr. " Statutes," (E. 6), 132, cited arg. Phipson & Harvett, 1 Cr., M.& R. 481.

⁷ Dwarrr. Stats., 2d ed., 533.

⁸ Michell V. Brown, 1 B. & E. 267, 274 (102 E. C. L. R.), where Lord Campbell, C..J., observes, " If a later statute again describes an offence created by a former statute, and affixes a different punishment to it, varying the procedure, &c., giving an appeal where there was no appeal before, we think that' the prosecutor must proceed for the offence under the later statute. If the later statute expressly altered the quality of the offence, as by making it a misdemeanor instead of a felony, or a felony instead of a misdemeanor, the offence could not be proceeded for under the earlier statute, and the same consequence seems to follow from altering the procedure and the punishment." See Evans v. Rees, 9 C. B. N. S. 391 (99 E. C. L. R.).

⁹ Middleton v. Crofts, 2 Atk. 674, cited Wynn v. Davis, 1 Curt. 79. Vin. Abr. " Statutes," (E. 6), pi. 132, cited arg. Macdougall v. Paterson, 11 C. B. 767 (73 E. C. L. R.).

¹⁰ O'Flaherty v. M'Dowell, 6 H. L. Cas. 142, 157.

¹¹ " It is a rule of law that one private Act of Parliament cannot repeal another, except by express enactment." Per Turner, L. J., Trustees of Birkenhead Docks V. Birkenhead Dock Co., 33 L. J. Ch. 457 ; s. c, 4 De G., M. & G. 732; Purnell app., Wolverhampton New Waterworks Co., resp., 10 C. B.N. S. 597, 591 (100 E. C. L. R.).

¹² Per Sir H. Jenner, 1 Curt. 80. See also the cases cited ; arg. Reg. v. MsCyoT of London, 13 Q. B. 1 (66 E. C. L. R.) ; Bramston v. Mayor, &c., of Colchester, 6 E. & B. 246 (88 E. C. L. R.) ; Parry v. Croydon Commercial Gas and Coke Co., 11 C. B. N. S. 579 (103 E. C. L. R.) ; Great Central Gas Co. v. Clarke, 11 C. B. N. S. 814, 835, 841 (103 E. C. L. R.) ; s. c, 13 Id. 838 ; Daw v. Metropolitan Board of Works, 12 C. B. N. S. 161 (104 E. C. L. R.) ; Michell V. Brown, 1 E. & E. 267 (102 E. C. L. R.).

¹³ Lyn V. Wyn, 0. Bridgm. Judgments 122, 127 ; cited per Sinith, J., Conservators of the Thames v. Hall, L. R. 3 C. P. 421.

នៅពេលដែលច្បាប់ទាំងពីរ នៅជាធរមាន ហើយខ្លឹមសារបំពេញបន្ថែមគ្នា នោះច្បាប់កើតក្រោយ នឹងមិនលុបច្បាប់មុនទេ ពោលគឺ មានសុពលភាពស្របគ្នា ។¹⁴ ឧទាហរណ៍ តាមរយៈច្បាប់មុន ប្រសិនបើ បទល្មើសដែលអាចចោទប្រកាន់បាន នៅឯតុលាការថ្នាក់ស្រុកដែលមានយុត្តាធិការតែលើរឿងព្រហ្មទណ្ឌ ហើយច្បាប់កើតក្រោយ បានចែងថា បទល្មើសដូចគ្នានេះ អាចចោទប្រកាន់បាននៅឯតុលាការថ្នាក់ស្រុក ដែលមានយុត្តាធិការទាំងរឿងព្រហ្មទណ្ឌ និងរឿងរដ្ឋប្បវេណី នោះយុត្តាធិការរបស់តុលាការថ្នាក់ស្រុក ដែលមានសមត្ថកិច្ចលើតែរឿងក្តីព្រហ្មទណ្ឌ (Jurisdiction of session) ដែលចែងក្នុងច្បាប់មុន នឹង មិនត្រូវបានដកចេញទេ ក៏ប៉ុន្តែតុលាការទាំងពីរមានយុត្តាធិការស្របគ្នា ។ ជនល្មើស អាចត្រូវបានចោទ ប្រកាន់ នៅតុលាការណាមួយក៏បាន លុះត្រាតែច្បាប់ថ្មីចែងផ្ទុយពីនេះ ថាបទល្មើសត្រូវតែចោទនៅឯ តុលាការថ្នាក់ស្រុក ដែលមានយុត្តាធិការទាំងរឿងព្រហ្មទណ្ឌ និងរឿងរដ្ឋប្បវេណី និងមិនអាចត្រូវបានចោទ ប្រកាន់នៅឯតុលាការណាផ្សេងទេ ។¹⁵ អាស្រ័យហេតុនេះ វិធានទូទៅនៃច្បាប់ និងការបកស្រាយ គឺថានៅ ពេលដែលច្បាប់សភា មិនបានបង្កើតករណីកិច្ច ឬបទល្មើស ក៏ប៉ុន្តែគ្រាន់តែបានបន្ថែមដំណោះស្រាយ ទាក់ទិននឹងករណីកិច្ច ឬបទល្មើស ដែលចែងរួចហើយ នោះការចែងនេះ ជាការបកស្រាយបន្ថែមលើច្បាប់ ចាស់ ។ ក៏ប៉ុន្តែ វិធាននេះ ក្នុងករណីដោយឡែក អាចត្រូវបានអនុវត្ត ជាមួយការពិចារណាដល់ភាសានៃ ច្បាប់សភានោះ ។¹⁶ ឧទាហរណ៍ប្រសិនបើ បទឧក្រិដ្ឋ ត្រូវបានចែងដោយច្បាប់ ភ្ជាប់ជាមួយនឹងទោស ហើយក្រោយមក ត្រូវបានលុបដោយច្បាប់កើតក្រោយ ដែលចែងនូវទោសស្រាលជាង នោះមានន័យ ច្បាប់ថ្មីលុបនូវទោសធ្ងន់ជាង ដែលចែងក្នុងច្បាប់ចាស់ ។ ករណីនេះ មិនមានមន្ទិលអ្វីទេ សម្រាប់ដំណោះ ស្រាយទាំងពីរ ចំពោះបញ្ហាដូចគ្នា ប៉ុន្តែត្រូវតែស្ថិតក្នុងប្រភេទខុសគ្នា។¹⁷ មានការឯកភាពជាយូរមកហើយ ថា នៅពេលច្បាប់របស់សភាត្រូវបានលុបចោលហើយ នោះគេចាត់ទុកថា មិនមានច្បាប់នេះទេ ។¹⁸ ប៉ុន្តែ

¹⁴ Dr. Foster's Case, 11 Rep. 62, 63 ; Stuart v. Jones, 1 B. & B. 22 (72 E. C. L. R.) ; arg. Ashton v. Poynter, 1 Cr., M. & R. 739 ; R. v. Aslett, 1 B. & P., N. R. 7 ; Langton v. Hughes, 1 M. & S. 597 ; Com. Dig. " Parliament,"(R. 9).
¹⁵ 1 Com. by Broom & Hadley 93. See also the arguments in Reg. v. St. Edmund's, Salisbry, 2 Q. B. 72 (42 E. C. L. R.) ; Reg. v. Justices of Suffolk Id. 85. And see Reg. v. Deane, 2 Q. B. 96 (42 E. C. L. R.).
¹⁶ Judgm., Richards v. Dyke, 3 Q. B. 268 (43 E. C. L. R.) ; Michell v. Brown, 1 E. & E. 267 (102 E. C. L. R.) ; Dwar. Stats., 2d ed., 530, 532. See Thibault V. Gibson, 12 M. & W. 88.
¹⁷ Henderson v. Sherborne, 2 M. & W. 239 ; cited and approved in Robinson V. Emerson, 4 II. & C. 355 , per Lord Abinger, C. B., A. G. v. Lookwood, 9M. & W. 391 ; R. u. Davis, Leach C. C. 271. See also Wrightup v. Greenaere, 10 Q. B. 1 (59 E. C. L. R.), recognising Pilkington v. Cooke, 16 M. & W. 615.
¹⁸ Per Lord Tenterden, C. J., Surtees v. Ellison, 9 B. & C. 752 (17 E. C. L. R.) ; Dean v. Mellard, 15 C. B. N. S. 19, 25 (109 E. C. L. R.); per Lord Campbell, C- J., Reg. v. Inhabs. of Denton, 18 Q. B. 770 (83 E. C. L. R.) ;Taylor v. Vansittart, 4 E. & B. 910 (82 E. C. L. R.) ; per Parke B., Simpson V. Ready, 11 M. & W. 346.

ទោះបីជាច្បាប់មួយ ត្រូវបានលុបចោលក៏ដោយ ក៏គេនៅតែអាចយកមកអនុវត្តបានដែរ ចំពោះបទល្មើស ផ្ទុយនឹងបទប្បញ្ញត្តិច្បាប់នេះ កើតឡើងមុនពេលដែលច្បាប់នេះត្រូវបានលុបចោល ។¹⁹ ច្បាប់សភា ស្តីពីការ ទទួលខុសត្រូវ បានកំណត់ថា ការជួសជុលផ្លូវមួយចំនួនតាមស្រុក/ខណ្ឌនីមួយៗ ត្រូវទទួលខុសត្រូវដោយ ស្រុក/ខណ្ឌនោះ ហើយបើមានការជួសជុលទាំងផ្លូវនៅក្នុងឃុំ/សង្កាត់ មួយចំនួននោះ ទម្រង់នៃការចោទ ប្រកាន់ តាមផ្លូវច្បាប់ លើអំពើដែលមិនបានជួសជុលផ្លូវប្រឆាំងនឹងឃុំ/សង្កាត់ មិនគ្រប់គ្រាន់ទេ តាមច្បាប់កុំ មុនឲ្យ ។ ឃុំ/សង្កាត់មួយ ត្រូវបានចោទ ក្រោមច្បាប់នេះ ដែលច្បាប់នេះ ត្រូវបានលុបចោលមុនពេល សវ នាការ ដោយគ្មានយោងដល់ ការចោទប្រកាន់ដែលពាក់ព័ន្ធ។ តុលាការ បានបដិសេធសាលក្រម ដែល ប្រឆាំងនឹងឃុំ/សង្កាត់ ផ្អែកតាមការចោទប្រកាន់នោះ ។²⁰

បន្ថែមពីលើនេះ មានភាពខុសគ្នា ដែលត្រូវឲ្យកត់សម្គាល់រវាងច្បាប់បណ្តោះអាសន្ន និង ច្បាប់ ដែលត្រូវលុបចោលរួចហើយ។ ច្បាប់ដែលត្រូវបានលុបចោល ត្រូវបានចាត់ថាដូចជាមិនមានច្បាប់ ។ ចំពោះ ច្បាប់បណ្តោះអាសន្នវិញ មានការកម្រិតច្រើន និងរយៈពេលអត្ថិភាពនៃបទប្បញ្ញត្តិ ជាបញ្ហាសម្រាប់ការបក ស្រាយ ។²¹

ដើមឡើយ នៅពេលច្បាប់(A) មួយលុបច្បាប់(B) ណាមួយទៀត ហើយច្បាប់(A)នោះ ត្រូវបាន ច្បាប់ (C)ថ្មីមួយទៀត លុបចោល ប្រសិនមិនមានចេតនាច្បាស់ឲ្យឃើញពីភាពមិនស៊ីសង្វាក់គ្នា²² ច្បាប់មុន គេ ត្រូវបានកែសម្រួល ដោយគ្មានពាក្យពេចន៍ផ្លូវការ សម្រាប់គោលបំណងនោះ ។ ក៏ប៉ុន្តែ នៅពេលដែល កិច្ចសន្យាមួយត្រូវបានមោឃភាព តាមរយៈច្បាប់នៅពេលដែលកិច្ចសន្យាត្រូវបានបង្កើត កិច្ចសន្យានោះ នឹងមិនកើតមានជាថ្មីទៀតទេ ដោយការលុបចោល ច្បាប់ចន្លោះពេលនៃកិច្ចសន្យា និងការចាប់ផ្តើមបណ្តឹង ។ ច្បាស់ណាស់ថា នៅពេលដែលច្បាប់មួយ លុបចោលទាំងស្រុង ឬដោយផ្នែកនៃច្បាប់ពីមុន ច្បាប់នោះ ត្រូវរលាយខ្លួនឯង ដោយសារថា ការលុបចោលចុងក្រោយ នឹងមិនកែសម្រួល នូវច្បាប់ ឬបទប្បញ្ញត្តិ មុន ពេលត្រូវបានលុបចោលទេ លុះត្រាមានពាក្យត្រូវបានបន្ថែម ឲ្យកែសម្រួល ។ ដូចគ្នានេះផងដែរ នៅពេល ដែល ច្បាប់ណាមួយធ្វើការលុបចោល ទាំងស្រុង ឬដោយផ្នែក នៃច្បាប់មុន ហើយជំនួសដោយបទប្បញ្ញត្តិ មួយចំនួន នូវបទប្បញ្ញត្តិដែលត្រូវបានលុប បទប្បញ្ញត្តិនេះនឹងបន្តមានសុពលភាព រហូតដល់បទប្បញ្ញត្តិ ជំនួស ចូលជាធរមានដោយអំណាចនៃច្បាប់ថ្មី ។

¹⁹ Reg «. Thompson, 16 Q. B. 832 (71 E. C. L. R.).
²⁰ Reg. V. Inhabs. of Denton, 18 Q. B. 761 (83 E. C. L. K.). See Foste; u. Pritchard, 2 H. & N. 151.
²¹ Per Parke, B., Stevenson v. Oliver, 8 M. & W. 241.
²² Hellawell v. Eastwood, 6 Exch. 295.

មិនមានការកំណត់ជាក់លាក់ឡើយពីចំនួនថ្ងៃ ដែលច្បាប់សភា នឹងទទួលបានការឯកភាពពីព្រះមហាក្សត្រ ហើយច្បាប់ទាំងអស់ដែលឆ្លងកាត់សម័យប្រជុំដូចគ្នា នៃសភា ត្រូវបានចាត់ទុកថាទទួលបានការឯកភាពពីព្រះមហាក្សត្រ ក្នុងថ្ងៃតែមួយ នឹងបញ្ជូនទៅក្នុងថ្ងៃដំបូងនៃសម័យប្រជុំ ។ ក៏ប៉ុន្តែ ច្បាប់ខាងលើបានចែងថាមន្ត្រីសភាមួយចំនួន ហៅថាជាស្មៀនសភា នឹងយល់ព្រមលើគ្រប់ច្បាប់សភា ក្នុងកាលបរិច្ឆេទដែលច្បាប់ដូចគ្នាត្រូវបានអនុម័ត ហើយទទួលនូវការយល់ព្រមពីព្រះមហាក្សត្រ ។ ការយល់ព្រមនោះ នឹងត្រូវចាត់ជាផ្នែកនៃច្បាប់ និងមិនមែនជាថ្ងៃដែលច្បាប់ចាប់មានប្រសិទ្ធភាពទេ នៅពេលដែលមិនមានអ្វីចែងផ្ទុយពីនេះ ។ ដូចនេះ ពេលដែលច្បាប់ពីរ ត្រូវបានអនុម័តក្នុងកិច្ចប្រជុំដូចគ្នានៃសភា ហើយដែលខ្លឹមសារផ្ទុយគ្នា ច្បាប់ដែលទទួលបានការយល់ព្រមពីព្រះមហាក្សត្រ ក្រោយគេ នឹងលុបលើ ហើយមានប្រសិទ្ធភាពលុបលើទាំងស្រុង ឬដោយផ្នែក នៃច្បាប់មុន ។²³ បន្ថែមពីលើនេះ គោលការណ៍ដូចគ្នានេះនឹងអនុវត្ត នៅពេលដែលបទប្បញ្ញត្តិនៃច្បាប់ ពីរមានភាពផ្ទុយគ្នា ។ សម្រាប់ករណីនេះ បទប្បញ្ញត្តិនឹងបន្តមានសុពលភាពនិងអាចត្រូវបានលុបបទប្បញ្ញត្តិមុន ដូចដែលចេតនានៃអ្នកធ្វើច្បាប់នេះ មាននៅក្នុងបទប្បញ្ញត្តិនោះ ។²⁴

មិនត្រឹមតែច្បាប់ថ្មី ជំនួសឱ្យច្បាប់ចាស់នោះទេ ប៉ុន្តែ នៅពេលដែលកំមុនឱ្យ និងច្បាប់ខុសគ្នា កំមុនឱ្យ ជំនួសច្បាប់នោះ បើច្បាប់មានបទប្បញ្ញត្តិផ្ទុយ ។ ក្នុងលក្ខណៈដូចគ្នា ទំនៀមទម្លាប់ចាស់ អាចត្រូវបានលុបដោយបទប្បញ្ញត្តិជាក់លាក់នៃច្បាប់ ឬនៅពេលមានភាពមិនស៊ីសង្វាក់គ្នា និងផ្ទុយជាមួយនឹងច្បាប់វិជ្ជមាន ។ ក៏ប៉ុន្តែ ច្បាប់ និងទំនៀមទម្លាប់ អង់គ្លេស មិនអាចត្រូវបានកែប្រែឡើយ ដោយគ្មានច្បាប់សភា ។

ទោះបីជាយ៉ាងនេះក្តី ច្បាប់ មិនត្រូវបានសន្មត ធ្វើការកែប្រែ ច្បាប់កំមុនឱ្យ លើសពីអ្វីដែលបានកំណត់ជាក់លាក់ឡើយ ។ ដូចនេះ ក្នុងគ្រប់បញ្ហាទូទៅ គេសន្មត ថាច្បាប់មិនមានចេតនាធ្វើការកែប្រែច្បាប់ដទៃឡើយ ហើយប្រសិនបើមានចេតនាកែប្រែ នោះសភានឹងចែងកំណត់ឱ្យច្បាស់លាស់នៅក្នុងច្បាប់នោះ

។

²³ R. V. Justices of Middlesex, 2 B. & Ad. 818 (22 E. C. L. R.) ; Paget v. Foley, 2 Bing. N. C. 691 (29 E. C. L. R.).
²⁴ A. G. V. Chelsea Waterworks Co., Fitzgib. 195, citec 2 B. & Ad. 826 (22 E. C. L. R.).